

SCR.

సంక్షేపిత న్యాయాంశుల నివేదికలు 36

గంగా శర్మ
వరదా

1952
నవంబర్ , 1

రమే చర్మ రమే గోపాల

(హారాల కేసులు , వాదనా న్యాయాంశుల .. ఫజల్ అలీమరీయ
మొదటి చంద్ర మహాజన్ న్యాయాంశులు)

భారత బహుముఖ చట్టం (ఇండియన్ కలెక్షన్ యాక్టు) (1872/1),
వీసీ 56 - ఒక వేల రూపాయల మేరకు తయారు చేసిన వస్తువులను సర్కారు
చేసిన వేలం - అందచయకుని కలెక్షన్ - బహుముఖ యొక్క కేక
రూపకలప - సమయాలకు వస్తువుల అందచయకుని వారు - ఆచరణ
కేసులు - బహుముఖ భంగనోద్యమం .

17 వ నవంబర్ 1941 న లికి 61 బేళళ వనాని ,
అమీలదరుని అందచయకుని అంగీకరించారు . మా గనం , బడి 15 ,
సంవత్ 1998 వరకు సర్కారు తయారు చేసిన వేలం సర్కారు
కేసులు వాదనా మేరకు యొక్క కేక సర్కారు సర్కారును
కేసులు , సదరు మేరకు సర్కారు చేసిన వేలం వేలం మే మ
మేరకు తయారు చేసిన వేలం వేలం సర్కారును యొక్క మే మ సర్కారు
అందచయకుని కేసులు ” అని బహుముఖం వారకు , సర్కారు
అందచయకుని కేసులు పరిశుభం దా వాల్ , 17 వ తేదీ నవంబర్ ,
1941 న వాదనా మేరకు నుండి సర్కారు తమకు అందచయకుని వలన
తమ అందచయకుని బహుముఖం (కలెక్షన్) సందర్భం
నిరంతరం అసాధ్యమైన కేసులు , భారత బహుముఖ చట్టం
(ఇండియన్ కలెక్షన్ చట్టం) , సెక్షన్ 56, వేలం బహుముఖం
(కలెక్షన్) చేయవలసిన వేలం వదిలారు :

(i) వాదనా మేరకు దాదాపు వేలం వదిలారు సర్కారు సర్కారు
చేసిన సర్కారు అందచయకుని బహుముఖం (కలెక్షన్)
సర్కారు రూపకలప చేయవలసిన . “మేరకు దాదాపు చేయవలసిన” అని
పదముల సర్కారు చేయవలసిన సర్కారుల వారు మాత్రం మరీయం “ అది

తరుదు చే యబడిన వే యసే ” మరియు “ సదరు మే ియే మా కు సరఫర చే యబడిన వే యసే ” అనేవి అందఱయ వే ియను తే లియజేయను . అందువలనబపెముద (క ర్నాకట) నీ ర్నెత అనుభవనో దుతమ ను అసేమియకుసీక , ఇదికీ సు క దు .

(ii)బపెముదు రూపకలప క కుయ కుళ , వోకొయ మే ియిత సరకు కే సు త్తర ఇచీనల చూపనుదువలనమరియ అయిన మే ియ సరఫర చే యబడి వీ ఫలమయియ , సరఫర కే సు బపెముదు (క ర్నాకట) యే కెక న్ షేయన ఉలయను ఉననీ . అమీలచరుడు న్ షు పరీకరమలు పొ యజనీక త్తర .

హరనుదుర యి వరను వ్ కెడు (వల .తర .15 ఐ.ఎ 9) మరియు బోయిస్ మూవీస్ న్ యు వరను లండన నీ సెమస్ [1951] (2 ఎ.ఇ.ఆర్ . 617) ఆధరమ .

నీ వల అమీయ అధిక ర పరిధి : నీ వల అమీయ నే 0.56/1951.

కనెవల , నీ వల మరియు సె వన్ జేజు , ఓ.వన .నే 0.34/1942 లో 19.01.1943 డోకీ నుయే వే లువడిన అమీయ నే 0.240/1943 లో , అమీయద హ్నోకేయ యే కెక (మ లీక మరియు వల ఉలయో , జె .జె .) తీరప మరియు డోకీ నుయేవ్ కెయ అమీయ .

అచరుమే (ఆయనోత వీ.వన .సఫీర) వ దులతరపన వన .వీ. నోశూ (ఆయనోత కే .వన .అగ్గి వ ల) వ డివది తరపన

1 వతీ దీ నమబ్ , 1951.కేయ తీరపను చే మొనరు :

ఫజ్ల అలీ న్ యుమోత . - బపెముదు భంగ(క ర్నాకట భంగం వై వ్ డివది సరఫర నుయే న్ షుపరీకరమ కే రకు అమీయచరుడు ద ఖలు చే సిన ద పోలీ విచరణ కేయ యే కెక తీరపను వ్ డివది అలకబద హ్నోకేయ తీరపకు వ్ డివది వ్ డివది అనుమతిదో పర వచీన అమీయ .

1941 , వజ్రం 10 మరియు 18 వ తేదీల మధ్య కొకరులు 5 ఒప్పందాలు (కొర్రులు)

కుదురచకునననయ , దీని ద్వారా కనపరు న్ యొక్కరులు మోల్లు , మరియు ర యరే ర జ ట్ కెస్ ట్ లె మోల్లు , ఉత్పత్తి చే యుకోని వ డొకరులు కొనిన 184 వనూ బోళ్లు అమ్మలరునిక సరఫర చే యరునిక బ డయ తీ సుకుయసి న్ వేమెతుయి . 99 బోళ్లు మా తమ చే వరు మి గినిన99 బోళ్ల గురియి వి వదుయి . 1941, అక్టోబర్ 17 న కొకరులు మధ్య ఒప్పందం కుదియి . 61 బోళ్లు , వ డొకరు సరఫర , అమ్మలరునిక సరఫర చే యయి మరియు, తే దీ 17.11.1941 న టికి సరకు అందచయయి అంగీకరి యబయి . ఒప్పందాలీని మూల్య వొజ్జియి 4) ఈ కొరయి వి ధయ :

“ కి య వో రొనననన 61 బోళ్ల మే మ మే కుకవపి . మా గెనొ బడి 15 సంవత 1998 వరకు అవి తయరన వే యసి సరకులనపంపనన మే మ కె ననగననన . వొకరులు మోల్లు మా కు అందచయిన వే యసి మే కుమే మ సరకు సరఫర న కె ననగననన . (వనూ యి కెక వ డొకరులు ఇకకు ఇపపయి) మోల్లు తయరు చే యబయి వై న వో రొనన సరకు నుయి మా గెనొ బడి 15 వరకు సరకు సరఫర చే సనన మయి .” 61 బోళ్లు సరఫర చే యబయి వలన 20 నవంబర్, 1941 లో అమ్మలరుడు వ డొకరు సరఫర టె లిగయి ద్వారా నో టీసు ఇచయి , అది ఈ కొరయి వ డొకరు :-

“బే రయ ద్వారా మా 61 బోళ్లు అందచయయి . అల క న్ యియే మూడో బిల్ లిగ ద వ ”

ఈ నో టీసుకు అమ్మలరునిక ఏ సమయం ర టెదు , అందచయ ఆయన ద వ చే శదు , దీని నుయి 23.04.1942 న రూ: 9 , 808/- సుమరు మో తయి కొయియి చే సనన వ డొకరు ద వ వచయయి ఆయి

వీరం , సరకు కేసు ఒప్పందం (క ర్నాటక) చేసుకున్న దని
 మార్కెట్ రేటు పొరుగుదల వలన కోరిన నష్టం మరియు ఖరీదలు
 మరియు వాణిజ్య కూడ కోరిన ఉన్నాయి . అనేక క ర్నాటక వాణిజ్య -
 సంస్థ ద్వారా వాణిజ్యపరిషత్ , వారి నియంత్రణకు వీలకాని
 పరిస్థితుల వలనక ర్నాటక భగ్నమైన క ర్నాటక మార్కెట్ వది
 యొక్క ముఖ్యమంత్రి ద్వారా దానితో మార్కెట్ ఈ అంశాలకు సంబంధం
 మరియు అంశాలను ద్వారా విఫలమైంది . ఈ వాదనను విచారణ
 కోర్టు వాణిజ్యాలాగ్ తీరగొట్టింది , కనీస హాకోర్టు
 సమర్థించింది , అందువలన వాణిజ్య అంశాలు .

ఈ అంశాల తలెత్తిన ఖరీదల అంశం ఏమిటంటే , భగ్నమైన
 ఒప్పందం (క ర్నాటక) అను నిర్ణయాలను వాణిజ్యపరిషత్
 కోరిన పరిస్థితులకు వాదన ఆధారమనను , అనేది , ఈ దేశానికి
 సంబంధించిన వరకు 1872 , ఇండియన్ క ర్నాటక చట్టం
 సెక్షన్లు 32 మరియు 56 లో ఈ నిర్ణయాలే చేరబడినవి .

హాకోర్టు తీర్పు ద్వారా ముఖ్యమంత్రి క ర్నాటక :-

- (1) ఇరు వకతులు ఆధారపడిన 17.10.1941 తేదీ ఒప్పందాన్ని
 (వ్యాజ్యం -4) తప్పగా చదివినది ; మరియు
- (2) కోరిన వాణిజ్యం కోసం సర్కారులను నిర్ణయమై
 వకకు దృష్టి పోయిన

మా అభిప్రాయమే ఈ రేటు వాదనల సర్వేయం .
 ఒప్పందం హాకోర్టు ఉంచిన నిర్ణయాలు మరియు దాని
 ముగింపులకు ఆధారంగా , వాణిజ్యం . జి ., యొక్క వాదనలు తీరవలసిన
 సర్కారు విషయం ఈ కోరిక విధంగా :-

“ ‘వ్యాజ్యం -అయితే’ , వాణిజ్యం సరకును వాణిజ్య సంస్థల చేతులను
 వాణిజ్యం ఉండగలగినట్లు నకు అనిపించినది . వాణిజ్యం
 ముగియడం వాణిజ్యం సరకు తయారు చేసిన సందర్భంలో మార్కెట్ ,

17.10.1941 మరియు 17.11.1941 మధ్య వ్ ఠీవదీ సరఫర చే యబడినవి .
 నిరొత్తక లల్ బపెషుదు చే సుకునన వ్ రథమీక భ వన ఉనికోల్
 లే కుడా వో తే , ఆ తరపత బపెషుదనీ పకొత చే యగలగడు
 వ్ ఠీవదీ అసద్దుమతే , బపెషుదు , అసద్దు వలనబపెషుదు
 నుయేవి డదలచే యలసి నోడమీచలి .”

హైకోర్టు సూచించిన నిరొత్తకనీ , హరసద్ ర యు
 వదనీ వ్ ఠీవదీ [(1888) వల్.ఆర .15 ఐ.ఎ.9] కీ సులీ
 వ్ ఠీవదలు , అదే రక్షమన బపెషుదుల్ వ్ ఠువనీయరు , కనీ
 వ్ ఠీవదీ కెనీల దనీ తి రుకోయేయి . ఆ కీ సులీ సరకు సరఫర
 గురేయి వరపట ఈ కిరయి వి ధాగ :-

“సదరు సరకును మ్ ఠీవదీ అందున వే యనీ వ పి డి పివీయి
 తీ సుకీవలి ”.

వ్ ఠీవదీ కెనీ బపెషుదులను పకొత చే యుటల్ ,
 మ్ ఠీవదీ వ్ ఠీవదీ వరి బపెషుదనీ పకొత చే యుటల్
 వి ఫలమనరు . తతఫలితంగా వ దలకు సరకును వ్ ఠీవదలకు సరఫర
 చే యలేకోపయరు . వ్ ఠీవదీ కెనీల ముందుతలెత్తికు వ్ ఠీవదీ ,
 బపెషుదు యి కెక భ వము మరియు ద సినీ నిరొత్తక భగ్నమయ
 మరియు వ్ ఠీవదీ కెనీల ఈ కిరయి పచలీ వ పిసి
 పరివకోయను :-

“మ్ ఠీవదీ సరకు వపపడ అందునననయి అపపడ ’ అను
 పచలను “ వపపడత అపపడ మ్ ఠీవదీ అందునననయి ”
 అననీయ అరధు చే సుకీవలి సూచించబడినది . ఇది పచలను
 మ రెచు వ రిచలప , పరిమణాల మరియు సరఫర చే యనీకో
 సమయలను నిరొత్తకనీ , బపెషుదు చే యనీకో ,
 బపెషుదుమందు పరతగ మరియు కెనీ బపెషుదనీ చే సుతయి .
 పచల నిరొత్తక వి ధననీ భిషుతంగా నీ యువీయను . కనీ ,
 నిరొత్తకనీ గిరయి అమీవ పరిమణనీ తగియవ , లే క
 అతి సరకుమీ గులసంవతనం మ్ ఠీవదీ , వ్ ఠీవదలకు అందుచయగల
 సరకు864 బేళళ మి యకుడా అమీవనీ కుదీయవ.”

నాంధ్రమూర్తులు గమనించడంకొ ననుగొందరు :-

సరకు ఈ పోలీసు మోఱులు , నీ సెనుదుపలాగ ఉనికోలీ
కొ ననుగుతుననయసి భ వీయబడియి , దొని అనుసరియనుషికి ,
అటవంటి బే రమ మరెయి అమ్మయిలీ , మోఱులు మూసేవత లే కన శనుమ,
మూడవ వకములవధయ ఒపెముదమను వ ధివతం చే సెతులి ,
దీ సెపరంగ సంపాక్షునిది ; కనీ మోఱులు ఉనికోలీ
కొ ననుగుతుననయి మరెయి అఱిట సరకు ఉతఱిణి
కొ ననుగొననయి , అపి తయరు చే సెనిది ఎవరిక సరఫర చే సెనిది
వే రవారిక .

మే మ వోడి కెన్సియె యొ కక త ఱికరొత్త
పకీభవీననమ , వ రొత్త వనన పరిగణనలు, మే మ ఆరదీళన
చే యతునన ఒపెముదుయొకక నీ రుపొని తపవిసరగ
నీ యొతునన మ కనివీననని .
వోకుయి మోఱువర వ ఱికుది సరెండు సరఫర చే యడు
సరకుల డి లివీ అనొకతరధం (క ఱీయెయి) జరిగియిన
అఱిణి చే పు ఒపెముదు ల గ మ కనుపియట లే దు. సరకు
పొత్త సరఫర చే యబడిన అవకశం గురియి వోఱు అమ్మడున
అఱిచేయనొయి మే మ కనుగనలేదు “ మోఱు దో పర నోదధు
చే యబడియి ” అను పదలు సరఫర చే ఱియిన సరకుయొకక వధు
మా తఱు , “ అది నోదధు చే యబడిన వో ఱునీ ” మరెయి “ సదు మోఱు
దో పర సరఫర చే యబడిన వో ఱునీ ” అను వ ఱికరణలు , కీ వలు
సరఫర వ ఱియను తి లియజెయను . మనుఅరధు చే నొకపోసియి
కొ ఱవరకు నా ధరణ రూపంలీ కుదురొచకునన వ ఱిజెయి ఒపెముదుమసి
గురెతువకీపలి మరెయి సూచనచే సిన సందోభిలీ అఱి సమయ
మా టలను ఉపయోగింతు ” అని సందోభిలీ కొని సరకులను
కొ నుగీలు చే యబడినీ వోఱురి తనను త ను బద్ధునిగ
చే నొకవడంలీ ఆశచెయవోసియి ఏమి లే దు, అది ధర మరెయి
మా ఱియె అంచనలకు సంబుధియిన అంశమ” ఒక ఒపెముదుయొకక

సర్వయన నిరోధము వ యుగి యిన పదల అంతర్ముప
 ఆధరపతి అంత క సీ ఆ తరపత వ యు ఏంచె పులనుకుననోరీ
 ద స్తైకద , ద నిగురీయి వ యు ఏం చె పురు , ముఖ్యు
 ద నో వ యు యదు ముఖ్యు .

ఒప్పెముదు యొ కెక నిరోధము క కుయ , వ యు పదల అబ్దు
 వ రి న్ ముత ఒప్పెదులపై వి ఫలమతయసి మా కినిసతది . తన
 న క్షుమలీ , 20 వ త దీన నవంబర్, 1941 గలటె లిగియ న్ టీసు
 అందుకునన సమయాలీ 61 బేళళ వ యు ఏ ఇతర వ యు
 వ కియించుదని వ యునన (వ యు -1). అందువలన ఒప్పెము
 ఉలయన జరిగి యిన ఆరేపియబడిన సమయాలీ, 61 బేళళ ఒప్పెము
 సరకున సరఫర చే సీ న యు ఉననన , ఆయన న్ ముత ఒప్పెదుల ,
 ఇదొ మయగ ఒప్పెమున ని ర్మొతుట అస ధ్దుయి
 మే మ చె పుక వే తునన . ఏమన అశల అక కిం ఆగలదు .
 మి యు కయసీయికెక గుమన గురు వ యు , వ యు పదల ర యవ
 న క్షు , ఈ కిరద వ యు ఒకముఖ్యువ యుననననన :-

“ వి నయగదరులుదూ వ రి క వ యు వ యి న్ టీసు
 మే సేజీర ముందుంచతరు క వ యు సరకు న్ ధ్దుత , వ యి
 వి నయగదరులకు అప్పెమురు మరయు ఒక వే ల న్ ధ్దు లే కిం
 మరయు వి నయగదరులు వ యి తరుదుచేయలసి కే రిం , అప
 తరురన తరపత వ యి వి నయగదరుకి అందుచుతు .
 మి యు అ యు బుక ని ర్మొయబడుతుయి ”

వ యు మి యు , వ యు ఇల మయయగ , ఒప్పెము సరకు
 ఉతవతి కె రకు మి యు అ యు ఇచునయ మరయు ఐన మి యు
 సరకు సరఫరాలీ వి ఫలమనయ వ యు పదల చూపలి. వ యు ఏ
 న క్షును చూపేదు. ఒప్పెములీ వ యున క లులగ సరకు
 సరఫర న ధ్దు క కిం వ చుచి వ యు భ వియియి . క సీ ఆ
 వ యున బలవరచ ఏన క్షు లే దు.

ఈ పరిస్థితులలో నే మొదట బహుముఖ భంగమ నిర్దేశించిన సూచియే సందర్భము లేదు. ఈ నిర్దేశము అనేక కేసులలో వివరించబడింది, అందులో కొన్నింటిని హైకోర్టు తీరవలీ వర్ణించబడినవి, కనీస దీనికే సంబంధించిన తజవ్ డటన బోర్డు మూవీస్ వర్షు లండన్ ని నిమిస్ (1951) ఏ ఇవల్ ఆర్ 617 లో వ్రాక డై నై మన్ యొక్క ఉవనుమలీ మయి, అందులో, గత కేసు వఫ్. ఏ టి డెవ్ వస్. వస్. కం. లి మిటెడ వర్షు ఆర్గిల్ - మక్స్ కన్ పబ్లియి వర్షు కం. లి మిటెడ [1916] ఎ.సి. 403, 404 కేసులో వ్రా లి రేబర్న్ యొక్క ఈ కోర్టు నిర్దేశము ఆమీదయిన దాని లో ఛా ఛాన్స్ లోర్ వర్ణించారు.

“... కోర్టు బహుముఖ మరయు చేసుకున్న పరిస్థితులను పరిశీలించుచు మరయు పరిశీలించుకొనుటయే, మరదానిక దాకనీ దానిని వివరించుకొని మాత్రమే, దానిని నష్టమనుయో వర్షు తమ బేరసులోని తపషిసంగ ఒక నిర్ణయ విషయం లేద పరిస్థితుల నొద్ద కొనుగోనము లోదీ చూచుకోవలి మరయు వరు తపష అల చేసినయే అపభవనిక ఒకపరతు సూచించబడుతుంది. అది బహుముఖ వర్ణించబడును... ఏ నిర్ణయమునకీ దీ ప వి మక్ష చీసి అధికరం లేదు, కనీస అది బహుముఖ యొక్క నిష్టమనుయో ఊహించుచు మరయు చూచుకొనున పరిస్థితులు, వర్ణించబడిన పరతు వర్షు కుదరచున బహుముఖ పూసదీ”

ఈ దేశంలోని నిర్ణయముల విషయం వస్తే, 1872, ఇండియన్ క్రిమినల్ కోడ్ సెక్షన్ 32 మరయు 56 లో విషయ పరిచ చూపిన వర్షుగా చూడలి. ఈ సెక్షన్లు ఈ కోర్టు విధుగా:

“32. భిష్మకృష్ణుల అనోశిత సంఘటన ఏదైన జరిగిత ,
 ఏదైన చేయాల ఏదైన చేయకూడని ఆకాశి బహుముఖులు ఈ
 సంఘటనజరిగేవరకు చూడ దొర అమలుచేయబడవ.”

“56. నో మూలక అసాధ్యమైన ఒక చరయ
 నిరమోక్షుడనిక బహుముఖులు చేయ . బహుముఖు
 కుదురచకునైన తరపత , అసాధ్యమైనదన , లేక ఒక సంఘటన
 క రణగా , వాగ్దమ చేసినవడు దనిన నోరధియలేస్తదత ,
 అది చూపు వ ఠిక్కుమన్నదత , న రవరచు
 అసాధ్యమైనదన , చూపు వ ఠిక్కుమన్నదన అది
 చేయదతయే ...”

మే మ ఇంతకుమందుచేమోనట , భిష్మకృష్ణుల జరుగబేవ
 అనోశిత సంఘటన జరగడంవలనబహుముఖులు అమలునొకమ 56 లో లేత
 వ ఠిక్కుదలు ముందుయినఅభియంతుల బాచితమనైన నొకమ 56
 లో ర యవ ప రయైన ఏకక నీ బుధనకి యో వ ఠిక్కు కీ సు పరిధిలీక
 ర ద, నో మూలక , అతని నో మూలక అనోశిత వలన బహుముఖులు అమలులే
 వి ఫలమనవపడ వ ఠిక్కుద బహుముఖుల భంగ నో దురతన
 ఉపయోగింపకేసద .

ఆ వ ఠిక్కురంగ మే మ అమోలును అనుకూలంగా నో మోక్షులు . పూ
 క్షోరు తరపను రదు చేశమ , విచరణ క్షోరు ఠిక్కు
 యభియంతుల త బడియే . అమోలుచరు తన ఖరచులను అంతట వి యే
 హాకకు కలిగి మయరు .

అమోలు నో మోక్షులయబడియే .

అమోలుచరుని ఏజెయ : ఆర .వస .నరుల

వ ఠిక్కుద ఏజెయ : వస .వస .శక్తు